

Datan hallinnan nykykäytännöt ja tulevaisuuden suunnitelmat

Ville Tenhunen

Helsingin yliopisto / Tietotekniikkakeskus

22.5.2013

Agenda

- Nykytila
- Teknisten ratkaisujen toteuttamisesta
- Uusia palveluita
- Muita kehitysehdotuksia
- Viikki 1

Näkökulma: Mitä välineitä datan hallinnan toteuttamiselle on käytettävissä

Nykytilasta

- Datan hallinnassa käytössä useita erilaisia keinoja ja menetelmiä
- Ohjaavia tekijöitä mm.
  - Tutkimus ja tutkijoiden meritoituminen
  - Tieteenalakohtaiset menettelyt
  - Rahoittajan vaatimukset
  - Säädökset ja ohjeet (ml. tietoturva ja -suoja)
  - Kustannukset
- Ohjeita, opastusta, työkaluja ja tallennustilaa
  - Helsingin yliopiston kirjaston projekti
  - Tietotekniikkakeskuksen kehittämistoimet
  - TTA-hanke

Teknologisia kerroksia

Esittäminen

Käyttöliittymät, visuaalinen ilme jne.

Julkaiseminen

Rajapinnat, protokollat, autentikointi jne.

Prosessointi

Datan jalostaminen ja käsittely jne.

Kerääminen ja tallennus

Tietoliikenne, tallennusjärjestelmät, liitännät jne.

Datan syntyminen

Mittalaitteet, tietokannat jne.

Säännöt,
politiikat,
säädökset,
oikeudet
yms.

Teknisiä näkökulmia

- Paljonko kapasiteettia tarvitaan nyt, vuoden päästä, kahden vuoden päästä jne.?
- Kauanko dataa pitää säilyttää?
- Kuinka dataa halutaan käyttää? Windows/Mac/Linux-työasemalla, palvelimella tai jollain muulla tavalla?
- Prosessoidaanko dataa tallennuksen jälkeen vai onko data vain säilössä?
- Pitääkö tallennustila saada lähelle datan syntypaikkaa vai voiko se olla verkossa?

... ja vielä pari asiaa

- Halutaanko dataa jakaa?
  - Käyttöoikeudet ja niiden jakaminen
  - Federaatioiden hyödyntäminen
- Tietoturva ja tietosuoja
  - Onko aineistoilla turva- tai varautumisluokkaa?
  - Henkilötietoja, patentilla suojattua dataa, muuta?
- Tarvitaanko varmuuskopioita?
- Budjetti?
  - Investointien lisäksi on huomioitava muu infrastruktuuri (sähköt, jäähdytys jne.), ylläpito yms.

Nykytila - mitä palveluita eri kokoluokissa

- Pienet tarpeet (< 1 Tt)
  - Ryhmälevyt (NAS), WWW-palveluita
- Keskikokoiset tarpeet (1-100 Tt)
  - Ryhmälevyt, NAS, SAN
  - Tallennuspalvelimet
  - Ulkoiset palvelut (Ida, Azure jne.)
- Suuret tarpeet (> 100 Tt)
  - NAS- tai SAN-pohjaiset ratkaisut
  - Vaativat suunnittelua ja infrastruktuurin huomioimista

Tallennuspalvelinten puitejärjestely

- Kilpailutettu tallennuspalvelinten hankinnan puitejärjestely
  - Tallennuspalvelin = Palvelin + Levyt
- Teema: Paljon ja halvalla
- Kokoluokka 10 - 120 Tt
- Kilpailutuksessa kriteerinä, että voi käyttää myös paikallisessa tietoteknisessä ympäristössä

Pelin henki

- Toimittajat hinnoittelevat 2 - 3 yleisimmin hankittua kokoonpanoa 3 - 4 kuukauden välein (sekä optioita)
- Yksiköt voivat ilman erillistä kilpailutusta ostaa tämän hinnaston perusteella halvimman kriteerit täyttävän laitteen
- Hinnastosta selvästi poikkeavat kokoonpanot, isommat määrät tai yhteishankinnat tehdään kevennetyllä kilpailutuksella puitejärjestelyn sisällä (nk. minikilpailutuksella)

Tulevista toimista 1

- Tietotekniikkakeskus jatkaa kehitystoimintaa esimerkiksi palvelinylläpito- ja tallennustilapalveluiden osana.
- Tutkimusdatan tallentamiseen tarkoitettun tallennuspalvelun toteutus (yhteistyö kirjastojen kanssa)
- Ida ja muut TTA-hankkeen tuotokset (esim. AVOIN, PAS jne.)
- Viestitään ja tarvittaessa ohjeistetaan CSC:n palveluiten käyttöön.

Tulevista toimista 2

- Ohjeistukset ja suositukset (esim. suuret levyjärjestelmät tai pienet purkit)
- Koordinoidaan tietotekniikkakeskuksessa suurivolyymisten tallennuspalveluiden tarpeita ja niiden toteutusta siten, että etsitään mahdollisimman kustannustehokkaita ratkaisuja.
- Seurataan kansallista ja kansainvälistä kehitystä sekä osallistutaan mahdollisuuksien mukaan luontaisten foorumien toimintaan.
- Viestitään em. puitejärjestelyn käytöstä

Viikki 1

- HY:n konesali, joka korvaa Vallilan konesalin
- Tulossa käyttöön 2014
- 1/3 lattiapinta-alasta tallennukselle (yht. n. 200 m²)
- Tarjolla tilaa ainakin 10 palvelinräkilliselle
- Maksimipalvelinteho 350 kW ja tästä 150 kW varautumista muun kuin Tiken palvelimille
- Konesali mukautuvainen ottamaan vastaan sekä tallennus- että laskentakapasiteettia

tepa-palvelut@helsinki.fi
tai
ville.tenhunen@helsinki.fi